

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. 8 706 64209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto
ministerijai

Į 2022-01-05

Nr.
Nr. 22-60

Kopija
Neįgaliųjų reikalų departamentui prie Socialinės
apsaugos ir darbo ministerijos

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktą išvados gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugpjūčio 16 d. nutarimo Nr. 927 „Dėl valstybės premijų už pasiektus aukšto meistriskumo sporto laimėjimus sportininkams ir jų treneriams dydžių nustatymo ir Valstybės premijų už pasiektus aukšto meistriskumo sporto laimėjimus sportininkams ir jų treneriams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (TAIS, Nr. 22-60) (toliau – Nutarimo projektas).

Informuojame, kad Ministerija kreipėsi į Neįgaliųjų reikalų departamentą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) su prašymu kartu su neįgaliųjų nevyriausybėmis organizacijomis pagal kompetenciją išnagrinėti pateiktą išvados gauti Nutarimo projektą ir pateikti suderintas pastabas bei pasiūlymus.

Kartu informuojame, kad Ministerija pritaria iniciatyvai didinti valstybės premijų už pasiektus aukšto meistriskumo sporto laimėjimus dydžius (toliau – premijos) sportininkams su negalia ir jų treneriams, tačiau atkreipia dėmesį, kad, pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą premijos, sportininkams, neturintiems negalios yra 7 kartus didesnės, nei premijos sportininkams su negalia. Padidinus šias premijas sportininkams su negalia taip, kaip siūloma Nutarimo projekte, skirtumas tarp premijų dydžių neišnyksta, o tik sumažėja ir premijos sportininkams su negalia lieka 2 kartus mažesnės nei sportininkams be negalios.

Ministerija prašo atsižvelgti į Departamento ir Departamento socialinių partnerių - Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ bei Lietuvos paralimpinio komiteto - pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl premijų sportininkams su negalia dydžių, ypač atkreipiant dėmesį į Lietuvos paralimpinio komiteto pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl premijų sportininkams su negalia dydžių nustatymo (t. y. kad tiek už laimėjimus Paralimpinėse žaidynėse, tiek Pasaulio ir Europos čempionatuose aukšto meistriskumo sportininkai su negalia būtų premijuojami ne mažesnėmis kaip 50 proc. premijomis nei atstovaujantieji olimpinės sporto šakos Olimpinėse žaidynėse, Pasaulio ir Europos čempionatuose) (žr. Departamento 2022-01-17 raštą Nr. (1.4.Mr)-SD-43 (pridedama).

Kartu atkreipiame dėmesį, kad Konstitucinis Teismas yra nurodęs, kad Konstitucijos 29 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta formali visų asmenų lygybė, šio straipsnio 2 dalyje įtvirtintas asmenų nediskriminavimo ir privilegijų neteikimo principas. Konstitucinis asmenų lygybės įstatymui principas reiškia žmogaus prigimtinę teisę būti traktuojamam vienodai su kitais.

Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad šio principo turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant. Nurodytas principas įpareigoja vienodus faktus

vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai. [...] Diskriminacija ar privilegijomis nelaikytinas toks diferencijuotas teisinis reguliavimas, kai jis taikomas tam tikroms vienodais požymiais pasižyminčioms asmenų grupėms, jeigu taip siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų (Konstitucinio Teismo 2003 m. liepos 4 d. nutarimas).

Taip pat Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, jog konstitucinis visų asmenų lygybės principas nepaneigia to, kad įstatyme gali būti nustatytas nevienodas (diferencijuotas) teisinis reguliavimas tam tikrų asmenų kategorijų, esančių skirtingose padėtyse, atžvilgiu; socialinio gyvenimo įvairovė gali lemti teisinio reguliavimo būdą ir turinį. Konstitucinis asmenų lygybės principas nepaneigia pačios galimybės skirtingai traktuoti žmones atsižvelgiant į jų statusą ar padėtį (Konstitucinio Teismo 2003 m. gruodžio 30 d. nutarimas). Tačiau konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (Konstitucinio Teismo 1996 m. lapkričio 20 d., 2003 m. gruodžio 30 d. nutarimai).

Taigi, kyla abejonių, ar toks teisinis reglamentavimas, kuris siūlomas Nutarimo projekte atitinka Konstitucinio Teismo jurisprudenciją dėl lygybės principo nepaisymo atsižvelgiant į tai, kad sportininkai su negalia ir jų treneriai realiai nėra visiškai skirtingoje situacijoje, kuri pateisintų skirtingą teisinį reglamentavimą, ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintą pareigą valstybės institucijai užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, **negalios**, etninės priklausomybės, religijos.

PRIDEDAMA:

1. Departamento 2022-01-17 rašto Nr. (1.4.Mr)-SD-43 kopija, 2 lapai.
2. Lietuvos paralimpinio komiteto 2022-01-13 raštas Nr. 02, 4 lapai.
3. Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ 2022-01-11 rašto Nr. 2-02, 3 lapai.

Viceministrė

Justina Jakštienė

Rita Zilnienė, mob. 8 699 20543, el. p. rita.zilniene@socmin.lt

Eitvydas Zurbas, mob. 8 658 61 202, el. p. eitvydas.zurba@socmin.lt

Vilmantė Miškinytė, mob. 8 696 37724, el. p. vilmante.miskinyte@socmin.lt